

[Alfred Andersen]

Så kommer man, ligesom ved så mange andre lejligheder, med nogle bemærkninger om, at det administrativt vil være alt for besværligt at ændre på det nu, men det vil vi ikke acceptere. Vi synes, det er nogle søgte argumenter, man her bruger. Ministeren og nogle af ordførerne har da også været inde på, at der i pressen har været store overskrifter om, hvordan denne lov er blevet misbrugt, og hvad ville så være mere rimeligt end at ændre netop på de områder, som vi i SF peger på?

Men som sagt, jeg håber da på, at vi i udvalget kan få en saglig drøftelse og nå til et andet resultat end det, ordførerne har givet udtryk for i dag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 38:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven.

Af Jens Thoft (SF) m.fl.

(Fremsat 26/10 82).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Føigel):

Forslagsstillerne finder, at fradragsretten for repræsentationsudgifter bør begrænses. Efter forslaget ophæver man både for de selvstændige erhvervsdrivende og for lønmodtagerne retten til at fratække udgifter til repræsentation i form af gaver. Efter forslaget ophæver man endvidere for de selvstændige erhvervsdrivende retten til at fradrage

repræsentationsudgifter i form af udenlandsrejser.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at forslaget primært tager sigte på de selvstændige erhvervsdrivende, og at forslaget skal ses i lyset af den såkaldte Ålborgskandale. På denne baggrund udtaler forslagsstillerne, at erhvervslivets repræsentationsfradrag bør beskæres, fordi der i mangfoldige tilfælde fratrækkes afholdte udgifter, som på det nærmeste må siges at henhøre under privatforbrugsområdet.

Her ser vi altså igen et eksempel på, at en i kriminalhistorien heldigvis enestående sag bliver benyttet som argument for en generel lovgivning, som overhovedet ikke kan bæres af denne eneste sag, vi har haft på området, og jeg ser loven som et forsøg på at tilsmudse erhvervslivet og kaste et odiøst skær over de dispositioner, der finder sted.

Jeg vil i hvert fald lægge vægt på at understrege, at repræsentationsudgifter naturligvis ikke kan trækkes fra, hvis der er tale om strafbare forhold. Repræsentationsudgifter kan heller ikke trækkes fra, hvis udgifterne ikke er afholdt med det formål at opnå salg af varer og tjenesteydelser, og både landskatteretten og de øvrige skattekontrollerende myndigheder har en ganske skarp praksis på dette område.

En begrænsning af fradragsretten som foreslået af SF vil medføre, at en bestemt art reelle udgifter, som i forbindelse med den skattepligtiges erhverv er afholdt med det formål at opnå salg af varer og tjenesteydelser, ikke længere vil være fradragsberettiget. En gennemførelse af lovforslaget indebærer altså, at der ikke længere gives fradrag for udgifter, som indgår som en naturlig og nødvendig forudsætning for erhvervslivets afsætningsmuligheder. For mig at se vil dette medføre en belastning af erhvervslivets vilkår, ikke mindst for de virksomheder, som konkurrerer med udenlandske produkter.

På regeringens regne må jeg derfor sige, at vi vil tage afstand fra lovforslaget.

Karl Nielsen (S):

Vi er enige med SF i, at en opstramning er påkrævet af den ret, de selvstændige erhvervsdrivende har til at fratække udgifter til repræsentation, og det er noget, vi fra socialdemokratiets side har fremført utallige

[Karl Nielsen]

gange i de senere år. Derfor er der også i det beslutningsforslag, som vi fremsatte forleden om en reform af indkomstbeskatningen, indeholdt en bestemmelse om, at en afholdt udgift til repræsentation kun kan bringes til fradrag i indkomsten i et begrænset omfang, altså med en nærmere fastsat procentsats.

Vi mener, at den ændring, vi foreslår, løser problemet på en bedre måde end det foreliggende forslag, idet vores forslag omfatter alle repræsentationsudgifter i modsætning til SFs, som kun løser en del af problemet. Vi er nemlig også sikre på, at når kun udgifter i begrænset omfang til repræsentation kan bringes til fradrag i indkomsten, vil de erhvervsdrivende kun afholde de aller mest nødvendige udgifter til repræsentation.

Vi vil selvfølgelig ikke afvise at se nærmere på forslaget i udvalget, idet vi som sagt er meget interesseret i at finde nogle bedre og mere retfærdige regler på dette område for at undgå misbrug og skatteunddragelser i fremtiden.

Annelise Gotfredsen (KF):

Jeg vil henvise til ministerens bemærkninger, som jeg er helt enig i. Der er jo ikke tale om et generelt misbrug, og sker der endelig misbrug, bliver der grebet ind ganske hårdt og med rette. SF gør opmærksom på, at det har været fremført, at grænsedragning mellem repræsentation og gaver og salgsomkostninger og reklamer og rejseudgifter kan være vanskelig. Dette er SF ikke enig i. Det er derimod det konservative folkeparti. Det er vores opfattelse, at denne grænsedragning er vanskelig, og bemærkningen om, at fradragsretten kun skal gælde de til erhvervsdrivendes virksomhed knyttede medarbejdere, finder vi helt utilstrækkelig.

Lovforslaget er udtryk for en urimelig mistænkeliggørelse af erhvervslivet. En vedtagelse vil naturligvis, som SF nævner det, begrænse omtalte fradrag, men i lige så høj grad vil det begrænse erhvervslivets muligheder for at konkurrere med udenlandske erhvervsvirksomheder, og vi vil derfor ikke støtte dette lovforslag.

Fogh Rasmussen (V):

Venstre vil afvise dette forslag. Vi ønsker at opretholde princippet om, at de udgifter, der er forbundet med at tjene den indkomst,

som der skal betales skat af, skal være fradragsberettigede, og til den type udgifter og omkostninger hører også udgifter til reklame og udgifter til repræsentation, og i en række tilfælde vil der også bag en gaveydelse kunne ligge motiver af reklamemæssig art. Det vil efter vores opfattelse være at stille danske virksomheder urimeligt konkurrencemæssigt, såfremt de så ikke skulle have mulighed for at fratække den slags ydelser som ganske ordinære driftsomkostninger.

Når det er sagt, må man selvfølgelig også føje til, at vi finder os nok her på et område, hvor man ikke kan afvise, at der kan være visse problemer med grænsedragningen, men da føler vi, at der først og fremmest er tale om problemer af mere administrativ natur og ikke problemer af en størrelsesorden, som forslagsstillerne her vil lægge op til ved at foretage ændringer i selve loven, og på den baggrund må vi afvise det foreliggende forslag.

Glistrup (FP):

Der var engang, da man kunne regne med, at når SF stod som forslagsstiller, var der tale om noget, hvor den tekniske kvalitet var i orden. Når der stod navne som Morten Lange, Sigurd Ømann, Poul Dam el. lign. over et lovforslag, kunne man ofte være politisk uenig i det, men det var i hvert fald noget, der sagligt var i orden. Men den nuværende generation af SFere, for hvem vel fru Margrete Auken står som talskvinden, er jo blevet til nogle popjægere, som bare kaster et eller andet fuldstændig ulødig ud, som folketinget så skal beskæftige sig med, og det er dette forslag en prototype på.

Man vil afskære skattefradragsret i to grupper. Den ene definerer man på denne måde: udenlandsrejser afholdt for andre end de til den erhvervsdrivendes virksomhed knyttede medarbejdere. Det vil for det første sige, at hvis en Christiansøbo rejser til Thule – det er indenlands – er det helt i orden. En Åbenråmand, der skal til Flensborg, er på udenlandsrejse, og det er en Helsingørmand, der skal til Helsingborg, også. Men langt værre: hvad er det dog for en måde at afgrænse på? Hvis chefen selv rejser, skal der så ikke gives fradragsret i det væld af tilfælde, hvor vor valutabalance gavnes af det, eller hvis man tager en tolk eller en konsu-

[Glistrup]

lent med eller en af de kunder, som man skal videresælge til, eller hvis man tager en sagkyndig ekspert med, som skal være med til at vurdere det, der nu er tale om? Skal der uden videre nægtes fradragsret for den slags forretningsrejser? Det er simpelt hen på et sådant niveau, at man dårlig kan være bekendt at lade folketinget behandle det.

Det andet led er, at man aldrig kan fradrage udgifter til gaver. Kender SF da intet til forholdene i u-landene? Hvordan bestikelse indgår som et selvfølgeligt grundlag for, at man overhovedet kan drive forretning med alle disse forskellige lande i Afrika, Østasien, Sydamerika osv.? Er man ikke klar over, at det er nødvendigt, hvis man skal handle med sådan nogle lande, at yde bestikelse i meget vidt omfang? Selvfølgelig må der da være fradragsret for den slags ganske påkrævede og nødvendige driftsudgifter.

Og er det meningen, at man ikke kan byde på en bid brød? Det kan også være en gave, og hvad kan af en nidkær embedsmand ikke blive karakteriseret som en gave? Hvis man ikke giver fuldt vederlag, er der tale om delvis gave, og så skulle man altså få nogle gevaldige skattesnydersager ud af det og et enormt granskningsarbejde for at finde frem til resultaterne. Og hvad med det ganske almindelige, hvor grosserer A giver en gave til grosserer B og grosserer B giver en tilsvarende gave til grosserer A? Her vil man muligvis sige, at der er ydet vederlag, hvis det er den samme type whisky, de giver hinanden, og så skulle der altså ikke være tale om nogen fradragsbeskræring, men det er der i de tilfælde, hvor der er forskel på det, der ydes fra den ene til den anden. Det er noget, der er blevet lavet uden nogen som helst hensyntagen til, hvordan tingene fungerer ude i det praktiske liv, og til den produktion og afsætning, der er grundlaget for, at Danmark kan løse sine problemer.

Vedrørende nogle ganske små problematikker hævder man, at toldvæsenet kan finde ud af det i relation til administrationen af momsloven, men dette tør vel nok siges at være så langt, langt mere vidtgående end en i øvrigt tvivlsom og uholdbar praksis inden for meromsætningsafgiftens område.

Vi vil med afsky se hen til udvalgsbehandlingen af dette, jeg ved ikke, om man må sige makværk af et forslag, så vil jeg gerne sige det, men i hvert fald dette ikke særlig velgen-

nemtænkte forslag; så er jeg i hvert fald parlamentarisk, når jeg udtrykker mig på den måde.

Birte Nyby Sørensen (CD):

Med de stramninger, man har fået i de senere år vedrørende repræsentationsudgifter i forbindelse med erhvervsvirksomhed, hvor man gang på gang har slået fast, at udgifterne skal dokumenteres, så ligningsmyndighederne har mulighed for at gennemgå bilagene for at bedømme, om udgifterne står i et rimeligt forhold til virksomhedens indtjening, og at de har nøje sammenhæng med salget af produkter, må man vist sige, at i dag har vi en fornuftig lovgivning på dette område, og CD ønsker derfor ikke at medvirke til ændringer i den bestående lov.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil gerne afvise dette forslag om ændring af ligningsloven. Det er ikke velegnet til gennemførelse i den foreliggende form.

Men når jeg har sagt det, vil jeg da gerne være med til i udvalget at se på, om der ikke er visse repræsentationsfradrag, der burde afskaffes. Det er godt nok, at ministeren her siger, at sagen fra Ålborg er helt enestående. Hvor enestående den er, ved jeg såmænd ikke, for der er da vist en undersøgelse i gang vedrørende gaver til kommunalbestyrelsesmedlemmer og kommunale embedsmænd i Helsingør, og vi kan risikere, at det er en gentagelse. Jeg kan da også minde om, at vi for nogle år siden i statsrevisoratet havde fat i en DSB-medarbejder, der havde fået en rejse betalt til det fjerne østen, for at han kunne undersøge og se på et eller andet derude, og hvor vi måtte skønne, at havde DSB brug for de oplysninger, kunne man søge om en bevilling. Det var ikke meningen, at et privat firma skulle betale det.

Men de ændringer, der skulle foregribe dette, var jo langt snarere en meget klarere bestemmelse i loven om, at kommunale embedsmænd, statsembedsmænd og kommunale politikere ikke måtte modtage gaver af firmaer. Det kan jo ikke gennemføres over ligningsloven, men det kunne gennemføres på anden vis. Jeg kan også minde om, at en ikke ukendt overborgmester til sin fødselsdag fik bl. a. en carport, der dog beløb sig til 16.000 kr. Man kan vel ikke komme helt bort

[Bernhard Baunsgaard]

fra, at der nok har været et vist gensidighedsforhold dér, i hvert fald forstået på den måde, at der hidtil havde været et overordentlig godt samarbejde mellem gavegiverne og den pågældende overborgmester.

Der er altså rørt ved noget her med SF-forslaget, men selve forslaget er absolut uegnet til gennemførelse. Vi er nødt til at have det sådan, at vore store firmaer, når de har gæster, f. eks. fra udlandet, har mulighed for at give dem samme behandling, som disse gæster ville få af andre tilsvarende og konkurrerende firmaer i udlandet.

Wilhelm (VS):

VS har absolut sympati for hensigterne bag SFs forslag. At man nok kan sætte fingre på det og sige, at det fungerer nok ikke helt, som hensigten har været, og at det ikke er helt gennemtænkt, er en anden sag, det vil jeg ikke bestride. For eksempel kan jeg da nævne, at det fremgår af fremsættelsestalen, at SF bl. a. har ladet sig inspirere af nogle jagtrejser, men som forslaget er udformet, dækker det, så vidt jeg kan se, ikke disse jagtrejser. Man kunne også spørge sig, om en så afgrænset indskrænkning i fradragsmulighederne ikke blot vil føre til, at den slags ydelser bliver kørt over i nogle andre kanaler, sådan at der i virkeligheden ikke sker nogen total begrænsning.

Men jeg synes alligevel, der er forskel på at komme med sådanne konkrete kritikpunkter og så den totale afvisning, som vi har hørt fra regeringspartierne og fra hr. Glistrup.

Hr. Glistrup behøvede såmænd ikke at gå til korruptionstilstande i u-lande; han kunne have holdt sig til de tilfælde, der er nævnt i SFs bemærkninger til lovforslaget. Det er Ålborg, det er FDB, det er her omkring os, det foregår, hr. Glistrup, og jeg synes, det var mere konstruktivt, om man så havde sagt, hvad der i stedet kunne gøres for at begrænse disse ting, som jeg går ud fra at heller ikke fremskridtspartiet kan være nogen stor ynder af, i stedet for blot at sige, at dette er uegnet.

Vi mener nok, at der er kritik at rejse mod den konkrete måde, forslaget er udformet på, men vi vil da meget gerne være med til under udvalgsarbejdet – og gerne med hr. Glistrups bistand også – at prøve at finde ud af,

om den samme hensigt kan nås på en mere målrettet måde, for hensigten er vi som sagt ganske enige i.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Således provokeret må jeg oplyse hr. Wilhelm om, at der er et trecifret antal eksempler på, at man ikke i samfundet, som det har udviklet sig, kan klare at gennemføre en indkomstbeskatning. Det er lige så umuligt at have en indkomstbeskatning, der kan komme til at fungere blot nogenlunde tåleligt i nutidens samfund, som det er at løse cirkelns kvadratur, og derfor findes der faktisk kun én eneste løsning på dette og på masser af andre ligeartede problemer, nemlig en total afskaffelse af den indkomstskat, der som en fortidsøgle hører til i et samfund, som vi for længst har forladt.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg kan såmænd ikke tilføje debatten noget nyt, så jeg skal bare hermed afvise forslaget.

Alfred Andersen (SF):

Denne gang var der dog lidt mere interesse for forslaget, og jeg vil da gerne medgive nogle af ordførerne, som har været lidt kritiske, at man i udvalget må se på, hvordan den endelige udformning skal være. Men formålet med vores forslag er at gøre udgifter til gaver til en privat sag. Man skal ikke være rundhåndet på skatteydernes bekostning, det er meningen og ideen i forslaget. Man kan sagtens være julemand, hvis det er skatteborgerne, der skal betale.

Og at vi har begrænset lovforslaget, betyder ikke, at vi mener, at andre repræsentationsudgifter ikke bør afskaffes; vi har bare ment, at der her var et særlig grelt eksempel, som vi har været vidner til gennem pressen, på bestikkelse ved gaver.

Nu siger man, at vi har brugt Ålborgsagen som noget generelt. Det enestående ved Ålborgsagen er vel, at det er den eneste, som er blevet offentliggjort. Der findes sikkert, hvis man går til bunds, mange vennetjenester, mange gaver, som er givet, uden at det endnu er tilflydt offentligheden.

Jeg kunne have lyst til at sige til hr. Glistrup på grund af den stemmeføring, han

[Alfred Andersen]

havde vedrørende dette forslag, at jeg tror, at for hr. Glistrups og mit vedkommende må der være moralen til forskel. Det er da muligt, at det i de kredse, hvor hr. Glistrup kommer, er meget almindeligt, at man bruger den slags gaver og bestikkelser, men det er det altså ikke i de kredse, hvor jeg kommer. Vi synes, det er noget foragteligt. Derfor synes jeg ikke, at det er vores forslag, der er dårligt, men at det er hr. Glistrups tankegang, der er dårlig.

Men som sagt håber vi på, at vi i udvalget kan forbedre forslaget. Det ville kun glæde os, hvis vi kunne finde frem til at forbedre forslaget. Der har jo været så mange skrivelser om disse sager, der er givet fængselsstraffe, og det er da bedre at lave nogle love, som forebygger. Vi er ikke interesseret i at få ret mange spærret inde på grund af, at de har modtaget gaver osv. Derfor er der også lidt forebyggende i dette forslag. Vi mener, at dette er et problem, som bør løses hurtigt, for at vi kan få stoppet disse urimeligheder.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 49:

Forslag til lov om ophævelse af helligdagsloven.

Af Wilhjelm (VS), Ebba Strange (SF), Thorndahl (FP) og Aase Olesen (RV).

(Fremsat 28/10 82).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Det lovforslag, der er stillet af de 4 partier, går i al sin enkelhed ud på, at helligdagsloven ophæves.

Det er et forslag, der er identisk med et forslag, som blev stillet af socialistisk folkeparti i forbindelse med folketingets behandling i 1980 af en mindre ændring af helligdagsloven. Forslaget blev dengang nedstemt, idet 89 stemte imod og kun 32 for.

På regeringens vegne vil jeg gerne straks sige, at vi ligesom de 89, der dengang stemte imod, og den daværende regering ikke kan støtte forslaget af denne karakter.

Jeg finder det ikke overbevisende, når det som begrundelse for det foreliggende forslag anføres, at helligdagsloven har mistet sin praktiske betydning, fordi dispensationsansøgninger i almindelighed imødekommes. Den omstændighed, at der er gennemført en fornuftig dispensationspraksis med hensyn til offentlige forlystelser på helligdage, er naturligvis ikke ensbetydende med, at loven er uden betydning. Den gældende ordning medfører, at der er kontrol med området, så man sikrer, at man med en rimelig afbalancering over for andre hensyn kan få en særlig fred på helligdagene.

Hertil kommer, at helligdagsloven ud over reglerne om offentlige forlystelser også indeholder en særlig regel i lovens § 1 om, at gudstjenesten på folkekirkens helligdage ikke må forstyrres. Denne regel, som supplerer reglen i straffelovens § 137, stk. 2, indeholder et absolut forbud, som der ikke kan dispenseres fra, og jeg tror, at store dele af befolkningen vil opleve det som noget naturligt, at der på denne måde sikres folkekirkens gudstjeneste en særlig beskyttelse.

Spørgsmålet om en ophævelse eller væsentlig begrænsning af helligdagsloven har som nævnt været drøftet her i tinget så sent som i 1980. Den daværende justitsminister, hr. Henning Rasmussen, udtalte her, at han mente, at det er en temmelig udbredt opfattelse, at der er visse af folkekirkens helligdage, vi skal omgås med ganske særlig varsomhed. Bl. a. af denne grund kunne den daværende justitsminister ikke på det foreliggende grundlag støtte forslaget om en mere vidtgående lovændring.

Jeg kan ganske tilslutte mig hr. Henning Rasmussens udtalelse. Der er gode grunde til at fare med lempe, når det drejer sig om lovgivning, som har tilknytning til dybe religiøse